

Capitolul 6

Deschiderea primelor șase peceți

Introducere în judecățile anunțate prin deschiderea pecetilor

Istoria Bisericii pe pământ se va sfârși prin aceea, că Domnul va lepăda ce poartă public numele lui Hristos (Romani 11,21-22; Apocalipsa 3,16); toți sfinții – cei care au adormit, și au fost înviați, și cei vii, care au fost transformați – vor fi însă adunați la El la venirea Lui personală (1 Tesaloniceni 4,15-17; 2 Tesaloniceni 2,1). În capitolele 2 și 3 din Apocalipsa am văzut pe Domnul, cum umblă în mijlocul sfeșnicelor de aur, al Adunărilor, cuprinde totul cu privirea, laudă și muștră. Cunoașterea sentinței Lui cu privire la diferitele situații este un mare câștig pentru noi; prin aceasta obținem învățături bogate și de valoare.

Mai întâi vrem să ne preocupăm pe scurt cu cuvintele »după acestea«. Ele apar de două ori în capitolul 4,1 și mai apar în capitolul 7,9; 15,5; 18,1 și 19,1 (vezi și Geneza 15,1 și 22,1), și de fiecare dată caracterizează o trecere de la evenimentele care au avut loc la cele care vor veni. De aceea din apariția lor dublă în capitolul 4,1 se poate trage concluzia, că istoria Bisericii pe pământ, așa cum vizionarul a văzut-o mai înainte (capitolele 2 și 3), s-a încheiat și că în continuare lui i se arată o serie de evenimente noi.

Cei douăzeci și patru de bătrâni sunt numiți pentru prima dată în capitolul 4. Ei joacă un rol deosebit în evenimentele din cer, pe care vizionarul le descrie. Numărul lor simbolic 24 și titlul care le-a fost dat »bătrâni« arată evident că ei reprezintă numărul total al celor mântuiți din trecut și din perioada actuală. Trebuie recunoscut sincer, că răpirea sfinților la cer nu este menționată categoric în cartea Apocalipsa (capitolul 11,12 se referă la o grupă mică și foarte deosebită de martori). Apostolul Pavel este singurul scriitor al Noului Testament, care descrie răpirea. Ioan vorbește dimpotrivă, despre arătarea sfinților împreună cu Hristos la apariția Sa. Apostolul Pavel arată strângerea noastră *la* El și revenirea noastră mai târzie împreună *cu* El, Ioan vorbește numai de ultima. Cei douăzeci și patru de bătrâni reprezintă pe cei mântuiți *în cer* (deci răpirea lor a avut deja loc în timpul acela); într-o viziune viitoare, vizionarul i-a văzut venind din cer (capitolul 19,11-14; 21,10). În care parte a cărții se poate deci rânduia răpirea? Fără îndoială, numai *după* capitolul 3, cu care se încheie timpul Bisericii pe pământ, și *înainte* de capitolul 4, în care începe o serie nouă de evenimente și în care bătrânii, sau cei mântuiți, sunt văzuți în cer. De aceea împlinirea din Ioan 14,3 și 1 Tesaloniceni 4,15-17 o așteptăm între aceste două capitole ale cărții Apocalipsa. Cei douăzeci și patru de bătrâni sunt văzuți începând cu capitolul 4 acolo sus; actul răpirii lor nu este menționat, ci este presupus că a avut loc. Atâta timp cât nu se recunoaște aceasta nu este posibilă înțelegerea corectă a cărții Apocalipsa. Din aceasta rezultă și, că Adunarea nu va mai fi pe pământ în timpul judecăților descrise în această carte. Așa cum vedem de la prima menționare a bătrânilor (capitolul 4,4) și până la ultima lor menționare (capitolul 19,4), cerul este domiciliul și patria lor.

Începem acum cu studiul părții strict profetice a cărții. În acest studiu avem în vedere faptul că cele trei serii diferite de judecăți în legătură cu pecețile, cu trâmbițele și cu potirele vor avea loc în timpul cuprins între răpirea noastră la Domnul și arătarea Sa împreună cu noi înaintea lumii la sfârșitul ultimei săptămână-an a profetiei lui Daniel (Daniel 9,24-27). Sfinții răpiți vor fi în timpul celei de-a 70-a săptămână a lui Daniel, o perioadă de șapte ani, în cer. În a doua jumătate a acestei săptămână-an, »necazul cel mare« se va dezlănțui greu pe pământ și cu suferințele lui incomparabile va atinge și o ceată temătoare de Dumnezeu dintre Iudeii și o ceată temătoare de Dumnezeu dintre păgânii, care după răpirea celor care »au parte de chemarea cerească« vor fi o mărturie pentru Dumnezeu. Adunării îi este făgăduită clar *păzirea* de ceasul încercării (capitolul 3,10). Profetia se ocupă cu pământul, dar Adunarea, ca trup al lui Hristos și ca mireasă a Mielului, și prin aceasta, ca ceea ce este mai scump pentru El, este unită cu El în cer și de aceea este în afara domeniului cu care se ocupă profetia. Cu toate că noi insistăm, că prezicerile din

partea profetică a cărții Apocalipsa se vor împlini pe deplin și cuvânt cu cuvânt în timpul scurt de necaz din ultima săptămână-an a lui Daniel, nu negăm aplicarea ei parțială la trecut sau la prezent. Desigur folosirea parțială istorică și împlinirea cuvânt cu cuvânt sunt două lucruri foarte diferite. Aceasta din urmă va avea loc abia în timpul din urmă.

Prima pecete

Particularități

1.-2. »Și am văzut când a deschis Mielul una din cele șapte peceti și am auzit pe una din cele patru făpturi vii spunând cu glas ca de tunet: „Vino!” Și am văzut: și iată un cal alb și cel care ședea pe el, avea un arc; și i s-a dat o cunună și a ieșit învingător și ca să învingă.« Seria de judecăți anunțate prin deschiderea pecetilor și sub trâmbițe nu vor lovi în același timp pământul, ci succesiv. Judecățile anunțate prin deschiderea pecetilor se vor întinde pe o perioadă mai îndelungată de timp decât judecățile trâmbițelor, dar acestea din urmă vor fi mai grele și mai decisive.

Observăm, că *Mielul* stă în legătură cu pecetele, *îngerii* în legătură cu trâmbițele și *Dumnezeu* în legătură cu potirele mâniei.

În această vesteire introductivă a judecăților care vor veni găsim un caracter complet și o exactitate a felului de exprimare, pe care nu o găsim la deschiderea celorlalte șase peceti, și nici la prima trâmbiță și nici la primul potir. Numai aici apare numărul de bază («una din») în locul numărului de ordine, care se folosește la toate celelalte peceti («a doua», «a treia» ...).

De două ori se spune: »Și am văzut«; Ioan a fost un martor ocular foarte atent. El a văzut cum a deschis Mielul pecetea (versetul 1), și el a văzut unealta judecății (versetul 2).

Caii de culori diferite la primele patru judecăți sub peceti arată simbolic unealta omenească care este folosită pentru exercitarea acestor judecăți ale providenței lui Dumnezeu¹ pe pământ. Aceia, care au gândul lui Hristos și posedă puterea de discernământ spiritual, pot să privească înapoia derulării exterioare a evenimentelor și pot urmări ceea ce are loc până la izvorul lui ascuns, și anume, până la Dumnezeu. Făpturile vii, într-o oarecare măsură organele executive ale tronului, cheamă succesiv „instrumentele“ omenești ale răzbunării, ca să îndeplinească misiunea pe care Dumnezeu le-a stabilit-o. Ele nu pot executa nicio judecată, *înainte* ca ele să fie chemate de la tron, ca să facă judecata. Această cunoaștere mângâie mult inimile noastre în zilele rele. Caracteristic primelor patru judecăți sub peceti este participarea făpturilor vii și a cailor, care nu mai sunt amintite la următoarele judecăți sub peceti.

La deschiderea primei pecete vorbește numai una din făpturile vii »cu glas ca de tunet«, și imediat are loc primul eveniment profetic, despre care relatează cartea Apocalipsa. Prin aceasta încep evenimentele profetice.

Un cuceritor victorios

Porunca rostită cu glas tare și categoric a făpturii vii »Vino!« este executată imediat. »Și iată un cal alb și pe cel ce ședea pe el.« Era evident un cal de bătlie, dar acest călăreț nu poate, așa cum afirmă o mulțime de comentatori, să reprezinte pe Hristos într-un marș triumfal. Psalmul 45 și în mod deosebit Apocalipsa 19,11 au fost folosite ca dovezi, că versetul 2 se referă la Hristos. Dar atât psalmistul cât și vizionarul în Apocalipsa 19,11 vorbesc despre Hristos în momentul măreț al venirii Sale, ca să înceapă guvernarea asupra lumii, în timp ce prima judecată sub peceti are loc câțiva ani înainte de instaurarea Împărăției în putere. În capitolul 19 este numit Numele călărețului, aici în versetul 2 nu este numit. Nici nu se spune din ce ținut al pământului vine

---

¹ Judecățile *providenței* lui Dumnezeu sunt diferite de judecățile, pe care le face Domnul direct și personal.

călărețul de pe calul alb. Vedem în el simbolul unui cuceritor mare. Un cal alb vorbește despre o putere victorioasă. Arată, că pe scena profetică va apărea o putere, care este hotărâtă să își supună totul. Înaintea acestui războinic împărătesc, care va veni, stă o victorie nestingherită, strălucitoare și aproape fără vărsare de sânge, așa că el va obține reputație mondială. Asemenea împăratului Cyrus, Alexandru sau Napoleon în triumfurile și cuceririle lor, așa va veni călărețul primei judecăți anunțată prin deschiderea pecetei, dar fără mare vărsare de sânge.

Acest călăreț »avea un arc«. Iudeii, care s-au întors din captivitate ca să reconstruiască Ierusalimul, au fost așezați »cu săbiile, sulițele și arcurile lor« (Neemia 4,13). Pentru lupta de aproape s-a folosit sabia, la distanțe scurte ale războinicilor s-a folosit sulița, în timp ce arcul² a fost folosit la distanțe mai mari. Această armă nu producea dezastru mare; ea este folosită ca simbol al unei lupte la distanță, în care nu mor mulți.

»I s-a dat o cunună.« Această cunună a fost mai mult decât o cunună de biruitor, care era pusă de gâtul unui cuceritor *la sfârșitul* unei bătălii victorioase, căci aici i s-a dat cununa, *înainte* să se spună, că el a biruit. Acestei personalități distinse i se oferă demnitate de suveran, înainte să înceapă minunatul marș triumfal.

»A ieșit învingător și ca să învingă.« Victorie după victorie, cucerire după cucerire, fără înfrângeri și fără întreruperi – aceasta va caracteriza marșul măreț al acestui viteaz într-una din zilele care va veni. Simbolurile folosite la această pecete și la următoarele sunt simple, dar semnificative³.

Pecetea a doua

O mare vărsare de sânge

3.-4. »Și, când a deschis pecetea a doua, am auzit pe a doua făptură vie spunând: „Vino!” Și a ieșit un altul, un cal roșu, și celui care ședea pe el i s-a dat să ia pacea de pe pământ și ca să se înjunghie unii pe alții; și i s-a dat o sabie mare.« La toate judecățile prin deschiderea pecetilor, în afară de aceasta a doua, vizionarul confirmă, că el era martor ocular, prin aceea că spune »am văzut«. Pentru aceasta se vorbește numai la această judecată prin pecetea de »un alt« cal. S-ar putea ca unii să considere aceste diferențe ca fiind lipsite de importanță, dar, deoarece noi credem cu toată convingerea în inspirația textuală a Sfintei Scripturi, suntem convinși, că acest aparent lipsit de importanță detaliu are o însemnătate dată de Dumnezeu. Folosirea cuvintelor »am văzut« și »iată« la prima pecete și lăsarea lor la o parte la pecetea a doua se poate explica prin aceea, că cuvintele »un altul« de la pecetea a doua leagă cele două pecetea între

---

² Când se vorbește despre o luptă activă cu arcuri și săgeți, atunci sunt amintite în mod deosebit săgețile (Numeri 24,8; Psalmul 45,5; Zaharia 9,14). Dar aici nu se spune, că arcul este încordat și gata de a trage (ca în Psalmul 7,12; Plângerile lui Ieremia 2,4), ci se spune numai, călărețul avea un arc. Victoria *nesângeroasă* este aici gândul principal.

³ Cei patru cai de la primele patru judecăți sub pecetea amintesc clar de caii din Zaharia 1 și Zaharia 6. În Zaharia 1 caii roșii, roșu deschis și albi reprezintă trăsăturile de caracter și energia celor 3 vechi imperii al Persiei, al Greciei și al Romei. În omul de pe calul roșu unii privesc simbolic pe renumitul împărat al perșilor Cir (2 Cronici 36,22-23), distrugătorul Babilonului și eliberatorul Iudeilor, care la rândul lui este un tablou al lui Hristos, care într-o zi viitoare va salva pe Israel și va fi Judecătorul Babilonului simbolic (Apocalipsa 18).

În Zaharia 6 sunt văzute simbolic cele 4 imperii păgâne și direcțiile lor de atac. Aceste puteri, fără ca ele să știe, au împlinit voia lui Dumnezeu în căile Lui de guvernare. Caii negrii (perșii) s-au îndreptat spre țara de la miază-noapte (Babilonul) și au nimicit-o (Zaharia 6,6-8); ei înșiși au fost mai târziu învinși de caii albi (grecii). Caii bălțați (romanii) s-au îndreptat spre țara de miază-zi. În Zaharia 6,7 se face aluzie, că Dumnezeu a încredințat romanilor domnia peste toată lumea. Din Zaharia 6,8 se deduce că Duhul lui Dumnezeu a găsit liniște prin distrugerea Babilonului, deoarece prin aceasta a avut loc judecata Sa. Ambele Babilonuri sunt condamnate la distrugere definitivă, cel literalmente după Ieremia 50 – 51, cel simbolic potrivit cu Apocalipsa 18. Ambele Babilonuri au ținut în captivitate pe poporul lui Dumnezeu.

ele. În felul acesta rezultă următorul context: »Am văzut: și iată un cal alb (versetul 2) ... Și a ieșit un altul, un cal roșu (versetul 4 – textual: roșu ca focul, roșu aprins)«.

La cuvântul »Vino!« al celei de-a doua făpturi vii a ieșit un cal roșu. Care este înțelesul culorii roșu?⁴ Calul alb arată o serie de succese pașnice. Dimpotrivă, calul roșu sau roșu aprins vestesc un timp de ucidere și vărsare de sânge (Isaia 63,2; Apocalipsa 12,3). Nici aici nu este numit numele călărețului. Este ziua răzbunării Domnului pe lumea vinovată; de aceea se spune: »i s-a dat«, prin care trebuie accentuat, că unealta, care va exercita judecata, va fi un om, pe care Dumnezeu l-a hotărât pentru aceasta. Oricare ar fi motivele omenești sau ambițiile politice ale acestui om de sânge, care va veni, în timpul acela el va fi biciul trimis de Dumnezeu. După răpirea sfinților în cer va urma imediat un timp scurt de pace; așa cum am văzut la judecata prin deschiderea primei pecete, chiar și apariția și marșul triumfal al unui cuceritor puternic nu va fi caracterizat prin vărsare mare de sânge. Drumul său plin de triumfuri abia va influența pacea generală. Dar la judecata pricinuită de deschiderea celei de-a doua pecete, mergem pe urmele unui om, care străbate pământul într-o misiune *sângeroasă*. El are o misiune divină, »să ia pacea de pe pământ și ca să se înjunghie unii pe alții«. În mersul lui va ațâța pretutindeni patimile rele ale oamenilor. Regimurile țărilor europene, cu regret, gândesc puțin la faptul că urmare înarmării și instruirii populației armele ucigătoare, îmbunătățite permanent prin progresul științei, se vor folosi nu numai în războaie de cucerire și de apărare, ci și în războaie civile și conflicte între partide. Versetul 4 nu vorbește de război al unei națiuni împotriva altei națiuni, ci despre faptul că »se înjunghie unii pe alții«. Patimile nestăpânite ale oamenilor vor fi descătușate, așa că va fi un timp când se vor lupta unii împotriva altora. Autoritățile statale nu vor fi în stare să oprească dezordinea și vărsările de sânge în orașele mari și mici și în sate, dacă nu chiar și ei vor lua parte la aceste evenimente îngrozitoare. »O sabie mare«, care a fost dată călărețului, arată că luptele și tumultul, pe care el le va provoca, vor fi caracterizate de o mare vărsare de sânge. Un război de atac sau de apărare este probabil totdeauna destul de regretabil, dar o stare deschisă, răzvrătire înarmată om contra om, om contra semenul său, în care ei își satisfac poftele de răzbunare și varsă sângele ca apa, este mult mai rea decât orice stare de război. Dar aceste evenimente îngrozitoare sunt vestite în versetele 3 și 4.

Ce-a de-a treia pecete

O foamete

5.-6. »Și, când a deschis pecetea a treia, am auzit pe a treia făptură vie spunând: „Vino!” Și am văzut: și iată un cal negru și cel care ședea pe el avea o balanță în mâna sa. Și am auzit ceva ca un glas în mijlocul celor patru făpturi vii, spunând: „O măsură de grâu, un dinar; și trei măsuri de orz, un dinar; și nu vătăma untdelemnul și vinul!”« Calul alb este simbolul puterii biruitoare. Calul roșu reprezintă o putere care varsă sânge. Calul negru reprezintă o putere care va da naștere la un timp de bocete și întristare. Aici calul negru urmează după calul roșu, ca în Zaharia 6,2. Profetul spune: »Din pricina aceasta, țara este în jale, și cerurile sus sunt întunecate.« (Ieremia 4,28). *Întristarea* este înțelesul simbolic al acestei culori.

Despre fiecare ceilalți călăreți se vor spune diferite lucruri, despre acesta se spune numai unul: el »avea o balanță în mâna sa«. Cele două cereale sunt cele mai importante soiuri de cereale, care slujesc la hrana zilnică, trebuie să fie vândute economic și la prețuri de speulă. Sunt numite grâul și orzul. Orzul a fost folosit cu prioritate pentru hrana sclavilor și a populației sărace, deoarece era mult mai ieftin și de calitate inferioară. Dinarul roman era plata zilnică a unui soldat și plata zilei de muncă a unui muncitor (Matei 20,2). Cu un dinar se putea cumpăra în mod

⁴ Culorile roșu, roșu cum este cârmăzul, roșu ca stacojiul și roșu aprins vorbesc simbolic despre pierderea vieții.

normal opt măsuri de grâu, aici numai o măsură (aproape un litru), ajungea numai ca să trăiești⁵. Ce va fi cu marea mulțime de oameni bătrâni, femei și copii, care nu vor putea să lucreze? Dacă dinarul ajunge numai pentru procurarea hranei necesare unui om, ce va fi cu cei mulți, care din cauza neputinței sau alte piedici, nu vor putea să-și procure pâinea? Ei vor trebui să simtă amărăciunea foamei și vor privi moartea ca o eliberare din chinurile foamei.

Făpturile vii nu sunt ele înșile declanșatorul acestei pedepse după providența lui Dumnezeu. Ele sunt strâns legate cu tronul (capitolul 4,6), dar Dumnezeu este Cel care stă pe tron, și va ședea totdeauna. Vizionarul »a auzit ceva ca un glas în mijlocul celor patru făpturi vii«, din tronul Celui veșnic; el a auzit facerea cunoscut a foametei. Este Dumnezeu Însuși, care în providența Sa aduce asupra oamenilor de pe pământ aceste judecății de început. Ei vor fi pedepsiți de *El*, chiar dacă *El* folosește instrumente pentru executarea planurilor Sale.

Cei bogați sunt aici cruțați

Interdicția »nu vătăma untdelemnul și vinul« este înțeleasă de unii ca indiciu al unei atenuări a foametei anunțate. Dar aceasta este aproape imposibil. Oamenii nu pot trăi din untdelemn și vin. Grâul și orzul sunt alimentele de bază. Untdelemnul și vinul au fost privite ca obiecte de lux, care se găseau numai pe masa celor bogați (Proverbe 21,17; Ieremia 31,12; Psalmul 104,15). În felul acesta clasa muncitoare va cădea în mod deosebit sub această pedeapsă. Clasa celor bogați, a celor avuți și a celor care guvernează este aici clar exclusă. Dar nici ei nu vor scăpa, căci la pecetea a șasea (versetul 12-17), judecata va lovi pe toți, fără nici o excepție, de la împărat și până la sclav (versetul 15).

Socialismul

Nu este o răsplătire dreaptă în faptul că cea mai mare parte a oamenilor din țările noastre vor fi în primul rând loviți cu judecata și vor trebui să sufere? Un semn sinistru al timpului este răspândirea socialismului, „evanghelia“ despre egalitatea oamenilor. Diferențele dintotdeauna dintre stăpân și slujitor, dintre stăpânitor și supus, sunt desconsiderate; diferențe în starea socială cu drepturi corespunzătoare sunt date la o parte cu desconsiderare; munca și capitalul sunt privite ca forțe adverse. Clasa muncitorilor ajunge tot mai mult la putere și prinde repede orice ocazie, ca să ceară și alte drepturi și facilități. Pretutindeni este răspândit duhul de răzvrătire și desconsiderare a oricărei autorități. Această sămânță a fost semănată, recolta va urma cu siguranță. Vedem aici marea mulțime, căreia îi lipsește strictul necesar, în timp ce cei bogați în abundența și luxul lor aparent rămân neatinși. Dar și ei vor trebui să sufere sub judecățile care vor veni.

Pecetea a patra

Moartea și Locuința morților

7.-8. »Și, când a deschis pecetea a patra, am auzit pe cea de-a patra făptură vie spunând: „Vino!” Și am văzut: și iată un cal gălbui; și numele celui care ședea pe el era Moartea; și Locuința morților urma cu el; și i s-a dat autoritate peste a patra parte a pământului, ca să omoare cu sabie și cu foamete și cu moarte și prin fiarele pământului.« O altă putere va fi chemată acum. Aceste judecăți de început cresc în greutate. Calul gălbui cu culoarea lui cadaverică este un alt prevestitor al judecății care se apropie.

---

⁵ Dacă pâinea se va împărți după greutate (sau după mulțime), acesta este un semn clar de lipsă (Levitic 26,26; Ezechiel 4,10,16-17). Sub această judecată prin peceți vor suferi mulți oameni din lipsă de hrană.

La cele trei judecăți anterioare nu a fost numit călărețul. Numele acestui al patrulea călăreț este Moartea, »și Locuința morților urma cu el«. În privința aceasta un alt comentator a scris: „Cele patru judecăți pornite prin deschiderea pecetilor au lovit pe oamenii vii. De aceea aici se vorbește evident despre moarte, prin care ei au fost răpuși. Locuința morților primește pe aceia, care au fost luați prin moarte, în timp ce ea este carul funebru al morții. Din acest motiv Locuinței morților nu îi este atribuit nici un cal deosebit.“ Locuința morților nu urmează după moarte, ci *cu* moartea. Acești doi sunt oarecum păstrătorii trupurilor și sufletelor oamenilor. La sfârșitul Împărăției de o mie de ani ei trebuie să dea înapoi pe captivii lor și ei înșiși, văzut personificat, vor fi aruncați în iazul de foc (capitolul 20,14). Cuvintele »în Locuința morților« (Luca 16,23) arată o stare, care urmează imediat după moarte și care se va termina prin înviere, deci starea dintre moarte și înviere. Cuvântul „Locuința morților“ sau „Hades“ înseamnă „nevăzutul“. În această descriere impresionantă apare »împăratul groazei« însuși. Culoarea cadaverică a calului corespunde în totul numelui și naturii călărețului lui. Moartea și Locuința morților sunt tovarăși de nedespărțit. Ei lucrează împreună la judecată și își împart prada.

Cele patru judecăți cumplite ale lui Dumnezeu

Amintim încă o dată faptul important, că aceste judecăți în succesiunea lor, în forma lor, durată și gravitate pornesc de la tronul *lui Dumnezeu*. Citim: »i s-a dat autoritate«. Este discutabil, dacă aici trebuie citit „lui“ sau „lor“, dar decizia o oferă textul însuși. Moartea atacă pe oamenii vii. Locuința morților își revendică dreptul asupra sufletelor morților. În felul acesta moartea merge în mod necesar înaintea Locuinței morților. Moartea cuprinde pe cei vii, Locuința morților are a face cu cei morți.

La judecățile prin deschiderea pecetilor de până aici a fost numit de fiecare dată o unealtă a judecății. Aici, în legătură cu cel de-al patrulea călăreț, sunt amintite patru feluri de a omorî; sunt cele patru feluri, cu care Domnul a amenințat odinioară Ierusalimul vinovat: »Pentru că așa zice Domnul Dumnezeu: „Cu cât mai mult, când voi trimite asupra Ierusalimului cele patru judecăți cumplite ale Mele: sabia și foametea și fiarele sălbatice și ciuma, ca să nimicesc din el pe om și pe animal!“« (Ezechiel 14,21). Singura diferență între cele două enumerări este, că animalele sălbatice sunt numite la urmă; în loc de „moarte“, de pe locul trei, se poate înțelege și „ciuma“. Sabia din a doua judecată a pecetilor și foametea din judecata a treia devin aici, împreună cu alte două grozavii, din nou active. Sabia scoasă, aflată în mâna călărețului fără milă, nu se va odihni, până când nu a îndeplinit misiunea încredințată ei de Dumnezeu. Și foametea va face o lucrare de moarte; ea lasă pe oameni să moară încet și în chinuri mai mari decât sabia. Apoi moartea sau ciuma se va folosi de secera cu efect ucigător, ca să strângă o recoltă deplină. În cele din urmă, animalele sălbatice ale pământului vor întregi lucrarea de nimicire – în mărimea stabilită pentru ele.

Sub judecățile anterioare anunțate prin deschiderea pecetilor se va abandona orice lucrare agricolă, fără recolta ei nu poate trăi nici un popor civilizată. În timpul celei de-a doua judecăți anunțată prin deschiderea pecetilor mulțimea oamenilor va pune mâna pe sabia, în loc de plug. În felul acesta pământul rămâne nelucrat, și urmare lipsei de recoltă vine foametea. Animalele sălbatice părăsesc teritoriile lor obișnuite și măresc necazul general, atacând oamenii. Aceste „patru judecăți cumplite“, sabia, foamete, ciumă și animale sălbatice vor veni toate în același timp asupra oamenilor. Să spiritualizezi acestea, așa cum fac mulți, să le dai un alt înțeles decât acela simplu și natural, înseamnă să răstălmăcești Sfânta Scriptură. Prin bunătatea lui Dumnezeu teritoriul în care au loc aceste judecăți este limitat la »a patra parte a pământului«. Când este vorba de reapariția viitoare a imperiului Roman, se vorbește de »a treia parte« (Apocalipsa 8,7-12; 12,4). Spațiul unde vor avea loc judecățile este limitat. Dar ce viitor îngrozitor așteaptă pe locuitorii fără Hristos ai țărilor noastre!

Pecetea a cincea

Subîmpărțirea judecăților anunțate prin deschiderea pecetilor

9-11. »Și, când a deschis pecetea a cincea, am văzut sub altar sufletele celor înjunghiați pentru Cuvântul lui Dumnezeu și pentru mărturia pe care au dat-o; și strigau cu glas tare, spunând: „Până când, o, Stăpâne, sfânt și adevărat, nu judeci și nu răzbuni sângele nostru asupra celor care locuiesc pe pământ?“ Și fiecăruia i s-a dat o haină albă; și li s-a spus să se mai odihnească puțin timp, până se va împlini și numărul celor împreună-robi cu ei și al fraților lor, cei care urmau să fie uciși ca și ei.» Primele patru judecăți sub peceți se deosebesc clar de restul, așa cum este de cele mai multe ori cazul pentru grupele de câte șapte. La fiecare din primele patru se vede o făptură⁶ vie și un cal, în timp ce aceștia nu se văd în judecățile următoare anunțate prin deschiderea pecetilor. Făpturile vii sunt în legătură cu guvernarea asupra lumii potrivit cu providența lui Dumnezeu. Ele sunt puterile invizibile, care stau înapoia uneltelor umane și a acțiunilor lor. Însă la judecățile următoare anunțate prin deschiderea pecetilor tabloul se întunecă, și devine mai clară intervenția directă a lui Dumnezeu în evenimentele de pe pământ și în acțiunea oamenilor. Grupări asemănătoare se recunosc și în seria judecăților anunțate prin sunetul celor șapte trâmbițe și vărsarea celor șapte potire ale mâniei lui Dumnezeu (vezi capitolul 8,13 și 16,10). În ultimele trei judecăți anunțate prin vărsarea potirelor se vede deplin venirea mâniei lui Dumnezeu asupra creștinătății cu numele, decăzute și vinovate.

Prima grupă de martiri

9. »Și, când a deschis pecetea a cincea, am văzut sub altar sufletele celor înjunghiați« Cum s-a schimbat aici scena! Astăzi credincioșii mai sunt încă »sarea pământului« (Matei 5,13). Prezența lor pe pământ împiedică decăderea totală, stricăciunea totală și judecata care urmează acestora. Dar ei sunt și »lumina lumii« (Matei 5,14). Mărturia lor despre harul lui Dumnezeu, chiar dacă ea este sărăcăcioasă în ce privește plinătatea și felul ei, este încă binecuvântarea cea mai înaltă și de valoare pentru lume. Dar când a trecut timpul răbdării lui Dumnezeu și sarea și lumina au fost luate de pe pământ, atunci stricăciunea și întunericul moral vor umple pe deplin scena, care va fi predată judecăților de răsplătire dreaptă (Isaia 60,2). Începutul lor l-am văzut în primele patru judecăți anunțate prin deschiderea pecetilor.

Când se va lua locuința Duhului de pe pământ, Adunarea (1 Corinteni 3,16), (căci Hristos vrea să înfățișeze El Însuși înaintea Lui Biserica slăvită, Efeseni 5,27), Duhul va lucra din cer pe pământ și prin puterea lui divină va aduce suflete la viață. Acești primi martori⁷ întorși la Dumnezeu, fără o acțiune omenească cunoscută nouă, vor atrage asupra lor ura mare și barbară a oamenilor fără Hristos pe pământ. Este posibil – așa cum a fost și în cazul prigoanelor păgâne de odioasă – ca și martorii din viitor ai credinței să fie făcuți responsabili de catastrofele naționale și acestea vor stârni prigoanele îndârjite și barbare. Aici însă este prezentat clar adevăratul motiv al suferințelor lor: ei au fost »înjunghiați pentru Cuvântul lui Dumnezeu și pentru mărturia pe care au dat-o«. Cuvântul lui Dumnezeu, dacă este vestit cu credincioșie și ajunge la conștiința

⁶ Fără îndoială există o concordanță între caracterul particular al făpturilor vii (capitolul 4,7-8) și judecățile anunțate prin deschiderea pecetilor. La prima făptură vie asemenea unui leu și la cuceritorul victorios al primei judecăți se recunoaște ușor aceasta. Tot așa există o asemănare frapantă între cea de-a patra făptură vie asemenea unui vultur care zboară (compară cu Matei 24,28) și marșul morții de la a patra judecată prin deschiderea pecetii.

⁷ Această primă grupă de martori pe pământ după răpire vor străbate imperiul roman și vor vesti Evanghelia Împărăției. Rezultatul activității lor se vede în evanghelia după Matei 25,31-46. Gândim, că acești primi predicatori vor fi Iudeii întorși la Dumnezeu. Domnul Isus numește pe acești martori Iudei »acești frați ai Mei« după trup.

oamenilor, va stârni întotdeauna dușmănia lumii, și martorii, care prin umblarea lor și prin cuvintele lor depun cea mai credincioasă mărturie, trebuie să pecetluiască această mărturie cu sângele lor. În prezent Domnul ține încă în frâu patimile oamenilor, prin puterea Duhului Sfânt pe pământ, dar când Duhul nu va mai fi prezent pe pământ, se va arăta dușmănia lumii împotriva lui Hristos și a celor ce sunt ai Săi prin prigoane îndârjite și fanatice. »Mărturia pe care au dat-o« nu vorbește, ca mărturia de astăzi, despre harul lui Dumnezeu, ci despre drepturile lui Dumnezeu în legătură cu instaurarea Împărăției Sale pe pământ. Răspunsul la aceste drepturi este sabia puterii în mâinile răzvrătiților și ostililor deținători ai puterii din timpul acela. Ei vor prigoni pe acești martiri sfinți. Drepturile lui Hristos în legătură cu Împărăția vor fi atunci subiectul mărturiei (Matei 24,14), dar oamenii vor călca în picioare drepturile Lui și vor înjunghia brutal pe martorii Lui. Cuvântul »a înjunghia«, folosit deseori în legătură cu jertfele, se folosește și aici. Înseamnă soarta deosebită a acestor martori (probabil Iudei). Despre martorii de mai târziu din timpul fiarei (capitolul 13,7) se spune, că ei vor fi »omorâți« (capitolul 6,11), ceea ce este o noțiune mai generală decât »înjunghiat«. – Putem aici să vedem o referire la altarul arderii de tot, care sta în curtea din față a Cortului întâlnirii și a Templului. Acest altar din față, care vorbește simbolic de suferirea judecării divine, este amintit și în capitolele 11,1; 14,18 și 16,7. Altarul de aur al mijlocirii se vede de două ori în cartea Apocalipsa în secțiunile care urmează (capitolul 8, a doua parte din versetul 3 și capitolul 9,13). În capitolul 8,3 (prima parte) și capitolul 8,5 este vorba de altarul din față.

Sub altar, pe care ei – simbolic spus – au fost înjunghiați de mâna prigonitorilor lor, sufletele strigă tare după răzbunare asupra dușmanilor lor. Această vorbire se aseamănă cu cea a Vechiului Testament, dar este ușor de înțeles. Strigătul lor nu respiră duhul harului divin, ci al unei judecări drepte. Că rămășița iudaică va chema în viitor pe Dumnezeul judecării este de asemenea în concordanță cu gândurile lui Dumnezeu ca și cuvintele impresionate ale Domnului pe cruce: »Tată, iartă-i, căci nu știu ce fac« (Luca 23,34) sau ca rugăciunea primului martir creștin: »Doamne, nu le ține în seamă păcatul acesta« (Faptele Apostolilor 7,60). Schimbarea perioadei de timp schimbă și caracterul acțiunii lui Dumnezeu cu oamenii, cu lumea. *Legea* a fost principiul după care Dumnezeu a acționat în timpul Vechiului Testament. *Harul* este fundamentul acțiunilor și căilor Sale actuale. *Judecata*, în care El acționează împotriva răului și a acelor care fac răul, va caracteriza timpul scurt de necaz care va veni înainte să apară gloria Sa minunată pe pământ. De aceea strigătul celor înjunghiați de sub altar este în deplină concordanță cu Psalmul 94,1-3: »Doamne, Dumnezeul răzbunărilor, Tu, Dumnezeul răzbunărilor arată-Te! Scoală-Te, Judecătorul pământului, și răsplătește celor mândri după faptele lor! Până când cei răi, Doamne, până când se vor bucura cei răi?« - Judecata, care a fost înfăptuită la cruce asupra păcatului și asupra păcatelor, este fundamentul pe care se odihnește în siguranță slava noastră în cer. Judecata asupra păcatelor, care va lovi atunci pe cei răi de pe pământ, este necesară, ca să curățe pământul de tot răul și să-l facă ca locuință corespunzătoare poporului pământesc al lui Dumnezeu.

Ioan a văzut în această viziune sufletele **sub altar**. Dacă le-ar fi văzut pe altar, ar fi însemnat că jertfa tocmai se aducea în momentul acela. Dar el le-a văzut *sub* altar, acolo unde se vărsa sângele jertfei pentru păcat (Levitic 4,7), și aceasta înseamnă, că jertfa a fost deja adusă. Moartea de martir a sfinților nu a avut loc tocmai în momentul acela, ci a avut deja loc mai înainte. Detalii în privința aceasta nu sunt numite. Nu se relatează nici despre cruzimea asupritorilor și nici despre suspinele martorilor statornici pentru Domnul și drepturile Sale de Împărat. Martirii nu sunt văzuți aici ca vii sau ca înviați, ci în starea în care sufletul este despărțit de trup. El a văzut »sufletele celor înjunghiați«.

Ei au strigat cu glas tare: »**până când?**« Acesta este cunoscutul strigăt al Iudeilor suferinzi din ceasul care va veni al necazului incomparabil. În acest strigăt de durere se exprimă chin și credință (Psalmul 74,9-10; 79,5; 89,46; 94,3-4). Strigătul se îndreaptă spre Dumnezeu ca »Stăpân« neîngrădit. Acest titlu spune, că El posedă cea mai mare putere; el nu se folosește niciunde în altă parte a cărții Apocalipsa. Sunt adăugate cuvintele »sfânt și adevărat«. Strigătul

se îndreaptă spre Unul, care are dreptul și puterea să răzbune sângele vărsat cu așa curaj; Cel care este sfânt în natura Sa și adevărat în cuvintele și făgăduințele Sale. Împrejurările, care ne apar înainte la deschiderea acestei a cincea pecete, se aseamănă cu cele descrise în Psalmul 79; psalmistul vorbește însă de evenimente care vor avea loc mai târziu și într-un teritoriu mai limitat. Martirii imploră răzbunare »asupra celor care locuiesc pe pământ«. Ce caracterizează în mod deosebit pe acești oameni găsim în Filipeni 3,19. – Strigătul după răzbunare este auzit, dar împlinirea lui în momentul acela trebuia să fie amânată. Între timp Domnul le dă un semn al recunoștinței Lui deosebite. Fiecare din ceata martirilor primește ca distincție și pentru îndreptățirea lor: **»Fiecăruia i s-a dat o haină albă«.**

Chiar dacă acest verset ar sta independent, el nu ar putea să justifice interpretarea istorică, aplicarea la martirii din timpul mărturiei creștine. Creștinii stau în legătură cu Tatăl, nu cu Stăpânitorul; ei se roagă pentru cei care îi tratează cu răutate și dispreț, și nu imploră răzbunare asupra lor. Pentru un creștin ar fi o astfel de implorare imposibilă. Dar pentru un Iudeu devenit martir acest strigăt îndreptățit de răzbunare era și este pe deplin compatibil cu Legea, sub care el a trăit, și cu scrierile referitoare la el; Domnul Însuși pune pecetea aprobării Sale pe cerințele lor, dăruind fiecăruia o haină albă.

Ce bun și îndurător este Domnul nostru, aprobând imediat în felul acesta atitudinea dreaptă a sfinților Săi chinuiți. Dar sabia Lui nu trebuie încă scoasă. Nedreptatea oamenilor trebuie să ducă însă la deplina desfășurare a răului, înainte ca mânia dreaptă și sfântă a Domnului să vină cu toată povara ei asupra necredincioșilor. Până la timpul răzbunării ei trebuiau »să se mai odihnească puțin timp«. O altă grupă, numită aici »împreună-robi« și »frați«, mai trebuia să umple rândurile cetii nobile a martirilor. În aceste versete se vorbește evident de două grupe de martiri, prima grupă este văzută⁸ aici în versetul 9, cea de-a doua va fi omorâtă mai târziu, după scurt timp. La strigătul celor »de sub altar« se va putea abia atunci răspunde *pe deplin*, când și cea de-a doua grupă a cetii de martiri va fi deplină.

Încă o dată vrem să accentuăm deosebit, că aici nu este vorba nici de martirii Vechiului Testament, începând cu Abel, și nici de martirii creștini, începând cu Ștefan. Aceste două grupe cuprind pe aceia, care pecetluiesc cu sângele lor mărturia, după ce sfinții din timpurile trecute și din prezent au fost răpiți în cer. Timpul scurt de necaz, care va veni, va aduce în prima și a doua jumătate a sa declanșări violente de prigoniri îngrozitoare împotriva martorilor lui Dumnezeu din zilele acelea.

Pecetea a șasea

Prăbușirea completă a tuturor puterilor statale și de guvernare

12-17. »Și am văzut când a deschis pecetea a șasea: și s-a făcut cutremur mare de pământ și soarele s-a făcut negru ca un sac de păr și luna s-a făcut toată ca sângele și stelele cerului au căzut pe pământ, cum își aruncă un smochin scuturat de un vânt puternic smochinele sale verzi. Și cerul s-a îndepărtat ca o carte făcută sul și toți munții și insulele s-au mutat din locul lor. Și împărații pământului și cei mai mari și comandantii și cei bogați și cei puternici și orice rob și orice om liber s-au ascuns în peșteri și în stâncile munților; și spuneau munților și stâncilor: „Cădeți peste noi și ascundeți-ne de fața Celui care șade pe tron și de mânia Mielului; pentru că a venit ziua cea mare a mâniei Lui, și cine poate sta în picioare?“« La deschiderea pecetei a cincea am văzut o luptă înverșunată între lumină și întuneric. Lupta dintre bine și rău nu încetează. Dar la sfârșit va triumfa Dumnezeu. Răspunsul deplin la implorările aduse de sfinții înjunghiați trebuia amânat până se va împlini numărul cetii martirilor. În versetul 11 se vestește o a doua declanșare, mai târzie, de furie împotriva martorilor

⁸ În evanghelia după Matei 24,9 se vorbește despre același timp și despre aceleași evenimente ca aici.

lui Dumnezeu, declanșată de fiară și de antihriștii uniți cu ea. Atunci va fi venit »necazul cel mare« și atunci un Dumnezeu mânios va acționa cu judecată împotriva prigonitorilor barbari ai celor ce sunt ai Săi. »Este drept înaintea lui Dumnezeu să dea în schimb necaz celor care vă necăjesc« (2 Tesaloniceni 1,6). Dar la deschiderea acestei pecete a șasea Dumnezeu începe, în acțiunea Sa judecătorească față de lume, să dea o impresie a ceea ce va fi răspunsul deplin la strigătul sufletelor de sub altar.

Aici este descris un eveniment care provoacă groază. Ca simboluri se folosesc forțele naturii. Se arată, că toate componentele puterilor statale și de guvernare de pe pământ se vor prăbuși și va lua naștere un haos total. Nu numai un regim sau altul va fi răsturnat, ci toate autoritățile supraordonate și subordonate, care guvernează, se vor prăbuși complet. Gândul, pe care vorbirea simbolică vrea să-l prezinte, este o prăbușire atotcuprinzătoare a fiecărei autorități existente, o răsturnare revoluționară de o amploare așa de mare, că chiar împărații și robii vor fi cuprinși de groază mare. Această prăbușire, care va veni, va cuprinde într-o catastrofă vastă tot ce pe pământ părea să fie sigur și stabil. Va lua naștere un haos în relațiile statale, sociale și politice. Ce perspectivă îngrozitoare! O lume fără autorități, fără nici măcar să aibă aparența unei stăpâniri legale! Fără regim, fără putere, să pui frâu răului!

12. »S-a făcut cutremur mare« Acest cutremur reprezintă zguduirea puternică și desfacerea oricărei stări ordonate, distrugerea totală a stăpânirilor statale existente. Și după deschiderea celei de-a șaptea pecete, oarecum ca o pregătire pentru judecăți și mai grele, este amintit un cutremur de pământ împreună cu alte semne, ca anunțare publică a mâniei care va veni (capitolul 8,5). Aici cutremurul de pământ este caracterizat ca fiind mare, și efectele lui asupra oamenilor arată ce înseamnă aceasta. După revărsarea celui de-al șaptelea potir (capitolul 16,18) va izbucni încă o revoluție socială și politică, care va depăși în repercursiuni chiar și pe aceasta descrisă aici în capitolul 6 – o catastrofă de o amploare așa de îngrozitoare, cum nu cunoaște istoria. Trebuie ținut seama că judecățile anunțate prin deschiderea pecetilor sunt începutul unui șir de judecăți pregătitoare. Acest »cutremur mare de pământ« nu inițiază Ziua Domnului. Domnul Însuși arată în marea Sa vorbire profetică (Matei 24 și 25) două grupe de semne. Prima grupă are loc în timpul dinaintea necazului cel mare (Matei 24,6-14), cea de-a doua grupă de semne va avea loc *după* acest necaz și va fi premergătoare imediatei veniri a Domnului în putere (Matei 24,29-30). Judecățile anunțate prin deschiderea pecetilor vor lovi pe oameni înainte de necazul cel mare și corespund efectiv evenimentelor descrise în evanghelia Matei 24,6-14. De aceea marele cutremur de pământ din textul nostru nu vestește încă direct judecata finală; el nu este nici prevestitorul venirii în curând a Domnului, orice ar putea să spună oamenii cuprinși de frică și groază (versetul 17). Numai faptul că un cutremur de pământ și mai mare va urma (capitolul 16,18) face aceasta clar. Evenimentelor, care au loc prin judecățile anunțate prin deschiderea pecetilor, le urmează altele și mai îngrozitoare.

12. »Soarele s-a făcut negru ca un sac de păr⁹« Soarele simbolizează autoritatea guvernantă cea mai înaltă (Geneza 37,9; Apocalipsa 12,1). Expresia »negru ca un sac de păr« descrie puterea de a întuneca a lui Satan și arată că autoritățile cele mai mari de pe pământ (de care sunt dependente toate celelalte autorități) nu își vor mai îndeplini sarcinile, vor rata complet și se vor prăbuși total. O întunecare a corpurilor cerești ar fi în lumea naturală o catastrofă gravă; de aceea ea este aici un tablou potrivit (Isaia 50,3).

12. »Și luna s-a făcut toată ca sângele« Orice autoritate, care se trage direct din autoritatea supremă și este dependentă de ea, este prezentată aici simbolic prin »luna toată«. Luna naturală este un satelit fără lumină proprie și de aceea este dependentă de lumina soarelui; de aceea ea simbolizează o autoritate derivată. Ea este și un tablou al lui Israel în dependența lui de Hristos, Soarele dreptății (sau neprihănirii). Faptul că toată luna a devenit »ca sângele« arată moartea

---

⁹ Expresia »sac de păr« poate fi tradusă și prin »pânză de sac din păr«. Această pânză de sac a fost făcută la început din păr de cămilă (Matei 3,4) și era îmbrăcăminte obișnuită a profeților (Zaharia 13,4). În primul rând a servit ca haină de doliu (2 Samuel 3,31; Ezechiel 7,18; Apocalipsa 11,3). În acest sens trebuie și aici înțeleasă.

spirituală/morală, decăderea totală a oricărei autorități și puteri subordonate. Sângele este un simbol cu valabilitate generală al morții (Apocalipsa 11,6; 19,2,13).

13. »Și stelele cerului au căzut pe pământ, cum își aruncă un smochin scuturat de un vânt puternic smochinele sale verzi.« Chiar și purtătorii de funcții inferioare și autoritățile, precum și persoanele de conducere din domeniul bisericesc sau cetățenesc, vor cădea în sens moral de pe pozițiile lor înalte. Ele vor renunța la Dumnezeu și la orice relație cu El. Smochinele verzi sunt ascunse sub frunze și nu vor ajunge niciodată la coacere; în iarnă cad, când vine un vânt puternic. Când vor sufla, vorbind simbolic, vânturile reci ale mâniei lui Dumnezeu asupra pământului, atunci aceia, care niciodată nu au fost proprietate a Domnului, chiar dacă au ocupat o poziție înaltă, se vor dezice liber și vor renunța la orice relație exterioară cu El (Isaia 34,4).

14. »Și cerul s-a îndepărtat ca o carte făcută sul.« Ordinea statală și bisericească și toate componentele sociale cu structurile și legăturile lor vor fi așa de complet distruse și ineficace și nefolositoare ca un sul de carte, care nu poate fi citită când este făcută sul. Trecerea cerurilor create, în adevăratul sens al cuvântului, (2 Petru 3,10; Apocalipsa 21,1) – nu a locuinței veșnice a lui Dumnezeu, a sfinților Săi și a îngerilor – este unul din evenimentele cele mai mărețe, despre care Cuvântul lui Dumnezeu ne relatează. Dar încetarea completă a oricărei guvernări și ordini, a „cerului moral“, văzută aici simbolic ca reședință a guvernării morale asupra pământului, este unul din evenimentele cele mai îngrozitoare, care urmează să aibă loc. Am văzut mai înainte ruina totală a autorităților mari și mici, dar aici întreaga ordine se prăbușește în sine însuși cu toate sarcinile pe care le avea.

14. »Și toți munții și insulele s-au mutat din locul lor.« Un munte reprezintă simbolic un sistem bine întemeiat pe putere (Daniel 2,35; Ieremia 51,25), un regim puternic, stabil și încercat. Insulele au fost privite de către Iudei ca centre economice și de comerț și ca atare surse ale bunăstării (Isaia 23,2; Ezechiel 27,3-15). De aceea aici se vorbește de înlăturarea a tot ce a fost privit ca fiind puternic și de durată, și de secarea izvoarelor de comerț și bogăție.

Groză generală

Rezultatul acestei revoluții puternice și vaste a vieții statale și cetățenești va fi, că toți oamenii vor fi umpluți de frică și groază. Este o caracteristică frapantă a cărții Apocalipsa, că se folosește frecvent numărul șapte; în felul acesta și aici se enumeră șapte clase de oameni și acestea, așa cum este de multe ori, se sub-împart în grupe de câte trei și patru clase. Prima grupă cuprinde pe cei care stăpânesc: împărați, cei care ocupă rangurile cele mai înalte, cei mari sau principii (domnii) și comandanții, șefii militari. Cea de-a doua grupă o constituie clasa cetățenească, de fiecare dată două câte două: bogații și cei puternici, robii și oamenii liberi.

15. »Și împărații pământului și cei mai mari și comandanții și cei bogați și cei puternici și orice rob și orice om liber s-au ascuns în peșteri și în stâncile munților.« Ce tablou clar al groazei! Frica de Domnul, de gloria și maiestatea Sa în puterea Sa de guvernare, care va fi văzută în timpul prăbușirii generale a întregii ordini sociale, va umple pe oameni cu o frică așa de mare, că ei vor căuta înălțimile și stâncile munților¹⁰ ca locuri de scăpare dinaintea mâniei Sale și ca ascunzători dinaintea feței Sale. Va fi un timp cu frică de moarte. Dar în spaima lor nu vor striga către Dumnezeu, ci la munți și la stânci: »Cădeți peste noi și ascundeți-ne de fața Celui care șade pe tron și de mânia Mielului.« Și în temerile lor, conștienți de vinovăția lor, vor adăuga: »Pentru că a venit ziua cea mare a mâniei Lui, și cine poate sta în picioare?« Dar aceasta nu este adevărat. Vor urma judecăți și mai grele, vor veni nori și mai întunecați, înainte să vină ceasul

¹⁰ Această a doua amintire a munților (și mai târziu și altele) arată clar, că în versetele 12-14 nu este vorba de cerul, soarele, luna și stelele naturale, și de munții naturali, ci că ele toate sunt folosite ca simboluri. Cum ar putea ca toți munții să fie mutați de la locul lor (versetul 14) și totuși după aceea să fie căutați ca loc de scăpare (versetul 15)? La începutul și la sfârșitul Împărăției de o mie de ani vor avea loc schimbări exterioare ale cerului și pământului (Zaharia 14; 2 Petru 3), dar în timpul celei de-a șasea judecăți anunțată de deschiderea celei de-a șasea pecete este exclus un alt înțeles decât înțelesul simbolic.

ultim al judecății sub mânia Mielului. După deschiderea celei de-a șasea pecete apar primele semne de frică și groază de mânia lui Dumnezeu care va veni. Dar când se va dezlănțui cu adevărat furtuna la venirea personală a Domnului, în loc de frică de mânia Lui oamenii vor fi stăpâniți de o desconsiderare obraznică și temerară a Mielului și a puterii Lui de nebiruit (Apocalipsa 19,15-21), pe care Războinicul împărătesc îi va îneca în sânge.

Trebuie să fim foarte atenți, pentru ca studiul detaliilor să nu slăbească impresia generală a acestor descrieri îngrozitoare a evenimentelor care vor veni (și a temerilor oamenilor create de ele) asupra sufletelor noastre. Chiar și un cititor superficial trebuie să devină profund impresionat de mărimea și grandoarea celor care se vor întâmpla în curând, și care sunt descrise aici cu simboluri și expresii așa de clare și corespunzătoare, că înțelesul și proporția lor nu poate fi neînțeleasă – numai dacă sunt din aceia, care conștient nu vor să știe de influența lor.